

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 554/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody [REDAKOVANÉ], zastúpeného RIBÁR & PARTNERS, s.r.o., Halenárska 18A, Trnava, proti uzneseniu Mestského súdu Košice sp. zn. 4Nt/40/2024 z 26. júna 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. septembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 7 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením mestského súdu sp. zn. 4Nt/40/2024 z 26. júna 2025. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť mestskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Poprad rozsudkom sp. zn. 6T/90/2020 zo 16. septembra 2021 (v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7To/12/2021 z 15. decembra 2021) uznal sťažovateľa vinným zo spáchania zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere šiestich rokov a šiestich mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

3. Sťažovateľ 26. septembra 2024 podal na mestskom súde návrh na pomerné skrátenie trestu odňatia slobody podľa § 438j Trestného zákona (označeného ako „*Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. mája 2022*“, pozn.), podľa ktorého trest odňatia slobody, ktorý nebol podmienene odložený a ktorý bol právoplatne uložený pred 1. májom 2022 za čin, ktorý bol posúdený ako trestný čin podľa § 171 alebo § 172 a ktorý by bol po 30. apríli 2022 posúdený ako iný trestný čin alebo ako čin miernejšie trestný, súd po opätovnom posúdení pomerne skráti,

ak dĺžka uloženého trestu odňatia slobody prevyšuje hornú hranicu trestnej sadzby pre taký čin po nadobudnutí účinnosti tohto zákona alebo ak vzhľadom na osobu páchatel'a a okolnosti prípadu by bolo ponechanie pôvodnej dĺžky trestu odňatia slobody pre odsúdeného neprimerane prísne. Pritom súd prihliadne na vzájomný pomer trestnej sadzby ustanovenej pre čin pred nadobudnutím a po nadobudnutí účinnosti tohto zákona. Podľa rovnakých zásad postupuje, ak za taký čin a zbiehajúci sa iný trestný čin bol uložený úhrnný alebo súhrnný trest. O pomernom skrátaní trestu rozhoduje súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, a to aj bez návrhu.

4. Sťažovateľ v predmetnom návrhu v podstatnom argumentoval, že v dôsledku novelizácie Trestného zákona realizovanej zákonom č. 40/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 40/2024 Z. z.“), ktorý nadobudol účinnosť 6. augusta 2024, už časť skutku uvedeného v skutkovej vete predmetného odsudzujúceho rozsudku nie je trestným činom, resp. zanikla trestnosť tohto činu, keďže nenapĺňa definičné znaky základnej skutkovej podstaty uvedené v § 173 Trestného zákona, a to v pojme obchodovania (na účely majetkového prospechu). Vzhľadom na uvedené sťažovateľ zastával názor, že skutok by bol po predmetnej novelizácii Trestného zákona realizovanej zákonom č. 40/2024 Z. z. posudzovaný podľa § 171 ods. 3 ako prečin s hornou hranicou 3 rokov. Podľa názoru sťažovateľa vzhľadom na okolnosti prípadu a osobu páchatel'a by bolo preto ponechanie pôvodnej dĺžky trestu odňatia slobody pre sťažovateľa neprimerane prísne, a to s poukazom na odôvodnenie odsudzujúceho rozsudku, keď bol sťažovateľovi uložený trest odňatia slobody na spodnej hranici zvýšenej trestnej sadzby podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona.

5. Mestský súd o návrhu sťažovateľa na pomerné skrátaní trestu podľa § 438j Trestného zákona rozhodol napadnutým uznesením z 26. júna 2025, ktorým tento návrh sťažovateľa zamietol.

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta arbitrárnosť napadnutého uznesenia – nesúhlasí s názorom mestského súdu, že v jeho trestnej veci neprichádza do úvahy opätovné posudzovanie veci podľa § 438j Trestného zákona. Podľa názoru sťažovateľa má právo na aplikáciu priaznivejšej právnej úpravy, pričom § 438j Trestného zákona považuje za aplikovateľný aj v prípade novelizácie Trestného zákona realizovanej zákonom č. 40/2024 Z. z.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

9. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

10. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na príslušnom súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02).

11. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.

12. Ústavný súd v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a jeho úlohou nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci.

13. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

14. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť.

15. Mestský súd v napadnutom uznesení v podstatnom konštatoval, že predmetné prechodné ustanovenie § 438j Trestného zákona súvisí s novelou Trestného zákona realizovanou zákonom č. 105/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (účinnou od 1. mája 2022), ktorej účelom a cieľom bolo zmiernenie neprimerane prísneho postihovania osôb užívajúcich alebo prechovávajúcich marihuanu, ako aj zníženie už uložených trestov za takýto trestný čin, pričom sťažovateľ bol odsúdený za drogovú trestnú činnosť týkajúcu sa drogy metamfetamínu, nie marihuany. Predmetným prechodným ustanovením teda zákonodarca riešil zmenu trestnoprávnej politiky v prípade omamných látok a psychotropných látok z rastliny rodu konopa s účinnosťou od 1. mája 2022, a to pri trestoch odňatia slobody právoplatne uložených do 30. apríla 2022 za čin, ktorý bol posúdený ako trestný čin podľa § 172 Trestného zákona a ktorý by bol po uvedenej zmene posúdený ako čin miernejšie trestný. Mestský súd poukázal na to, že skutok, za ktorý bol sťažovateľovi právoplatne uložený trest odňatia slobody a ktorého sa týka podaný návrh sťažovateľa, naplnil znaky skutkovej podstaty zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) Trestného zákona v znení účinnom do 30. apríla 2022. Mestský súd v napadnutom uznesení dospel k záveru, že sťažovateľovi bol právoplatne uložený trest odňatia slobody, pri ktorom neprichádza do úvahy opätovné posudzovanie podľa § 438j Trestného zákona.

16. Ústavný súd po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia konštatuje, že ho nemožno považovať za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. Mestský súd sa v napadnutom uznesení návrhom sťažovateľa riadne zaoberal a svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil.

17. Pokiaľ ide o argumentáciu sťažovateľa, v zmysle ktorej je § 438j Trestného zákona aplikateľný nielen vo vzťahu k novelizácii Trestného zákona účinnej od 1. mája 2022, ale aj vo vzťahu k neskorším novelizáciám Trestného zákona, ústavný súd poukazuje na to, že vo svojej rozhodovacej činnosti už opakovane aproboval záver, že nie je dôvod vzťahnúť § 438j Trestného zákona na neskoršie úpravy Trestného zákona ako na tú, ktorá nadobudla účinnosť 1. mája 2022, keď § 438j Trestného zákona predchádza jeho označeniu vyjadrenému slovným spojením „*Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. mája 2022*“ (III. ÚS 87/2025, IV. ÚS 175/2025).

18. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že napadnuté uznesenie nesignalizuje možnosť porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. ústavný súd dospel k záveru, že medzi sťažovateľom napadnutým uznesením mestského súdu

na jednej strane a obsahom označených práv na strane druhej neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti v rámci predbežného prerokovania odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 50 ods. 6 ústavy a práv podľa čl. 7 a 13 dohovoru:

19. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namietal aj porušenie základného práva podľa čl. 50 ods. 6 ústavy, ako aj práv podľa čl. 7 a 13 dohovoru, pričom argumentačná línia týkajúca sa týchto práv sa odvíja od argumentácie týkajúcej sa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na argumentačné prepojenie označeného základného práva podľa čl. 50 ods. 6 ústavy, resp. práv podľa čl. 7 a 13 dohovoru s porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd uzatvára, že v dôsledku absencie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 50 ods. 6 ústavy, resp. práv podľa čl. 7 a 13 dohovoru, a preto aj v tejto časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

20. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2025

Euboš Szigeti
predseda senátu